

ROVNOVÁHA STRACHU

PAVOL JANÍK

Na rozdiel od viacerých pozorovateľov spoločenského života, ako aj od niektorých osobností v mojom (teda v pokročilom) veku, nemám nijaké politické ambície, preto si dovolím nemiestnu opovážlivosť. Viedie ma k tomu nová súťaž, v ktorej sa pretekári predháňajú nielen v kategórii, kto z nich bol už v čítej mladosti disidentom, alebo aspoň polovičným disidentom, ale aj v počte mesiacov pred 17. novembrom 1989, keď si trúfli verejne požadovať odchod sovietskych vojsk z vtedajšieho Česko-slovenska.

Stačí pohľad na dobovú mapu, aby bolo zrejmé, že Moskva chcela mať na našej západnej hranici rovnaké sily, aké mali Spojené štáty americké z opačnej strany na území Nemeckej spolkovej republiky. Podľa nemenovaného odborníka na medzinárodnej vzťahu Kremel svoj záujem predkladal postupne vrcholným československým predstaviteľom – prezidentom Edvardovi Benešovi, Klementovi Gottwaldovi, Antonínovi Zápotockému a Antonínovi Novotnému, ale tí sovietskemu želaniu nevyhoveli. Až politika prvého tajomníka ÚV KSČ Alexandra Dubčeka v roku 1968 vyuštila do známeho vstupu vojsk Varšavskej zmluvy na teritórium ČSSR – konkrétnie išlo o ozbrojené zložky Bulharska, Maďarska, Nemeckej demokratickej republiky (východného Nemecka), Poľska a ZSSR, teda bez účasti Rumunska.

Napriek všetkým tragickejmu a vyhotreným situáciám práve rovnováha strachu medzi východným a západným blokom (čiže niekoľkonásobná garancia vzájomného zničenia) udržiavala v Európe desaťročia mier. Gorbačovovo zblížovanie sa so západom napriek ústnym prislúbeniam najvyšších činiteľov klúčových výfmcov paradoxe viedlo v konečnom dôsledku k posunutiu železnej opony na východ, aby sa konflikty odohrávali na území slovanských štátov, čo sa už medzičasom stalo skutočnosťou.

Nedávny pokus o prevrat očividne zmarila rozhodnosť prezidenta Ruskej federácie, ktorý dal najavo, že sa nebude opakovať občianska vojna v Rusku v roku 1917 a ako hlavný veliteľ má pod kontrolou všetky silové rezorty, pričom prijal efektívne protiteroristické opatrenia. Zdôraznil, že Rusko čeli celému spektru vojenskej, ekonomickej a informačnej mašinerie západu a že to robí jeho krajine ešte silnejšiu. Po desiatich hodinach intenzívnych rokovaní bolo po vzbure. Západné zdroje uviedli, že ich spravodajské služby vopred vedeli, pripravovanom puči. Tým, že neupozornili Moskvu, prejavili prinajmenšom nezdopovednosť, veď predpokladaný mocenský chaos by mohol viest ku globálnej katastrofe, keby sa ruský jadrový potenciál ocitol v rukách nevypočítateľných dobrodruhov.

V súvislosti s rozličnými obavami sa pozirme aj na našu malú krajинu v srdci Európy. Jedni sa boja socialdemokratického Smeru, iní tzv. Progresívneho Slovenska. Keby predstaviteľia PS milčali, nadej by ich niekoľko mohol pokiaľať za expertov, lebo keď prehovoria, je to absolútne strata súdnosti – napríklad tvrdenie, že treba znižiť dôchodky, lebo sú vyššie ako v celej EÚ, pričom mestny mudranci vychádzia z najjakých absurdných korelácií s HDP, ibaže naše dôchodky sú v stovkách, kým v západnej Európe v tisioch. Rovnako nepomer medzi príjmami sa týka aj zamestnancov. Nehovoriac o tom, že slovenskí občania majú čoraz väčšie problémy hraditi základné existenčné potreby. Náladu nám iste nezlepší ani generálny tajomník NATO, ktorý tvrdí, že treba znižiť životnú úroveň občanov EÚ, pretože beží plnohodnotná vojna proti Rusku, a preto treba zvyšovať náklady na zbrojenie. Neviem, či sa to vzťahuje aj na jeho plat, ktorý je takmer 28 000 eur mesačne.

Keď som začal predbierať, kto skôr na prelome posledných dekád 20. storočia požadoval odsun sovietskych vojsk, tak si dovolím vyjadriť názor, že súčasné rozrastanie sa počtu disidentov pripomína starú anekdotu o dodatočnom pribúdaní nových partizánov. Nehovoriac o fakte, že tí, čo si po výše tridsať rokoch spomínajú na svoju občiansku odvahu, si pravdepodobne vôbec neuvedomujú, že koniec rovnováhy strachu doviedol svet na okraj zániku transatlantickej civilizácie.

26. 6. 2023

Pavol Janík. Foto Oľga Janíková

Ročník 28
číslo 4/2023
Cena 70 Kč

LÍPA

ČTVRTLETNÍK VÝBORU NÁRODNÍ KULTURY

Vie Šimečka, čo hovorí?

PAVOL JANÍK

Kedje reč o Šimečkovi, treba bližšie určiť, o ktorého predstaviteľa dynastie vlastne ide. Zakladateľom klanu bol významný teoretik marxizmu-leninizmu, ktorého vzhladom na nesúhlas so vstupom vojsk Varšavskej zmluvy do Československa vylúčili po roku 1968 z komunistickej strany. Dnes je uctievany ako praotec antikomunizmu. Jeho syn sa etaboval ako dedičný disident a po roku 1989 genetický prominent. Tretiu generáciu reprezentuje podpredseda Európskeho parlamentu a predseda mimoparlamentnej strany Progresívne Slovensko, ktorého podpredsedníčkou bola prezidentka Slovenskej republiky Čaputová.

Stredný Šimečka nedávno verejne označil amerického miliardára Sorosa za svojho priatela a konštantoval, že bez Sorosových peňazí by sa nikdy nepodarilo poraziť Meciaru v roku 1998, teda presnejšie povedané neumožniť Meciarovi zostaviť vládu napriek víťazstvu jeho strany v parlamentných volbách. Rovnako scenár sa očividne pripravuje v súvislosti s nadchádzajúcimi volbami vo vzťahu k Ficovi a jeho strane Smer – sociálna demokracia, ktorá má podľa prieskumov najväčšiu šancu zvifazíti.

Podľa medzinárodne uznaného kryptológika a niekdajšieho šéfa československej tajnej služby generálporučíka Ing. Alojza Lorencu, CSc., len hľápy hovorí všetko, čo vie. Múdry vie, čo hovorí.

Vyvášta otázka, či stredný Šimečka vie, čo vlastne hovorí. Ved priznáva, že slovenské voľby v roku 1998 a nasledujúci povolebný vývoj ovplyvnili peniaze zo zahraničia. Nie som právnik, ale chápem, že je to politika spochybňujúca demokratické základy štátu, čo by zrejme v žiadnej normálnej krajine nezostalo bez mocenského zmetrasenia. Ale to už nechajme na kompetentných. Nie som si však istý, či príslušné inštitúcie a ich predstaviteľia majú dosť možností a času, aby prijali potrebné opatrenia a zabezpečili regulárnu politickú súťaž.

Na záver už len poznamka na tému psychologických a sociologických aspektov šimečkizmu. Tento trend evidentne vychádza z ideologickej fanatizmu a stejne podriadenosti zahraničnej dominantnej velmoci, ako aj z pohľadu vlastnej krajiny a jej obyvatelmi.

20. 8. 2023

Vtiahnu nás do vojny?

PAVOL JANÍK

Známý ruský politológ Valerij V. Pjakin opakovane publikoval predpoklad, že východné krídlo NATO vstúpi do otvoreného ozbrojeného konfliktu s Ruskou federáciou na území Ukrajiny, lebo Kyjev – napriek masívnej pomoci západu – už vyčerpal svoje technické možnosti a ľudské zdroje. Malo by ísť predovšetkým o Poľsko, Slovensko a Rumunsko, ale Washington vynakladá veľké úsilie zmeniť doterajšiu politiku Budapešti, aby Maďarsko tiež participovalo na vojne s vidinou možných územných zisťkov.

Expert predvíva rozšírenie frontovej línie aj o Fínsko a pobaltské republiky. Vo všetkých prípadoch by sa z uvedených krajin mal najprv stiahnuť americký vojenský personál, aby sa USA vyhli hrozbe priamej konfrontácie s Ruskom. Odborník dokonca venuje osobitnú pozornosť najmenšej krajine v regióne, ktorou je Slovensko, a očakáva účasť dvoch divízií, tak ako to bolo počas II. svetovej vojny, keď slovenský klérofašistický bábkový režim bojoval na strane hitlerovského Nemecka..

Uvedené geostrategické úvahy nevdojak potvrdzujú, prečo sa na Slovensku už dlhšie udržuje absurdný stav faktického zrušenia demokratických mechanizmov, tradícii a zvyklosťí, ktoré sa nahradzajú nekonečným porušovaním ústavných pomerov. Preto sa nemožno čudovať, že aj v prostredí slovenských právnych autorít sa náhle začali objavovať tvrdenia o možnosti predĺžovania tzv. úradníckej vlády bez akéhokoľvek časového ohraničenia a bez ohľadu na výsledky nadchádzajúcich parlamentných volieb.

17. 8. 2023

VOLBY OPÄŤ VYHRAL NIKTO

PAVOL JANÍK

Pri pohľade na súčasnú politickú scénu, ale aj pri spätnom premietnutí mnohých postáv, ktoré som mal možnosť vidieť počas niekolkých desaťročí a dvoch režimov, si nevdojak spomeniem na starú známou anekdotu, keď lekár nadísene oznamuje svojmu pacientovi, že netrpí komplexom menej cennosťí, ale je naozaj menej cenný.

Skutočne – menej cenní ľudia s nedostatkom nielen charakteru, ale aj intelektu, vzdelenia a talentu akoby – napriek tomu, alebo práve preto – mali prednosťnú schopnosť, či len obyčajnú drzosť sa (spravidla úspešne) uchádzať o pozície vo verejne exponovaných sférach, v politike, kľúčových médiach, diplomacii, kultúrnych a ďalších inštitúciach, vrátane spisovateľských organizácií, príčom majú dispozíciu plynule preplávať z režimu do režimu, z jednej mocenskej garnitúry do druhej, tretej i akejkoľvek v poradí, lebo podstatné je, aby im premenlivé posteže vždy umožnili zaujať vplyvné a výnosné funkcie – od najmajetnejších darebákov, najvyšších bossov a členov vlády cez poslancov, ich pomocníkov, poradcov premiérov či prezidentov až po bežných propagandistov, striedajúcich názory a ideály častejšie ako ponožky.

Ani v tejto súvislosti nestratil nadčasovú platnosť socialistický vtip, podľa ktorého ľudia s príjomom

do 2 000 korún boli budovatelia socializmu, do 4 000 propagátori socializmu, do 6 000 užívateľia sociálizmu a nad 8 000 majitelia socializmu. Zmenila sa len meno, sumy a názvy režimu.

Tento neprehliadnutelný úkaz je s najväčšou pravdepodobnosťou jediným racionálnym vysvetlením účasti či neúčasti na volbách všetkých druhov a stupňov, pretože intelligentní ľudia s elementárnom súdomosťou si uvedomujú, že nie oni by mali voliť menej cenných kandidátov, ale naopak. A to všetko na večné časy a nikdy inak, čiže navždy nijak.

Kedže sa volieb zúčastnilo 68,51 % oprávnených voličov, tak aj aktuálne volby opäť vyhral NIKTO (31,49 %), až potom s výrazným odstupom nasledujú subjekty, ktoré sa dostali do parlamentu: Smer – SD (22,94 %), Progresívne Slovensko (17,96 %), Hlas – SD (14,7 %), koalícia OĽANO a priatelia, Kresťanská únia a Za ľudí (8,89 %), KDH (6,82 %), SaS (6,32 %) a SNS (5,62 %).

Preto sa ponúka otázka, či je systém parlamentnej demokracie, v ktorej sa dá do parlamentu kandidovať iba prostredníctvom politických strán, naozaj demokraticky.

2. 10. 2023

Zákon o zahraničných agentoch

PAVOL JANÍK

Arogančí predstaviteľia médií hlavného prúdu a časti politickej scény naklonenej doterajšej vládnej koalícii sú kolektívne zdesené zámerom Roberta Fica prijať zákon o zahraničných agentoch, pričom do omrzenia tvrdia, že ide o opatrenie podľa ruského vzoru, hoci niekoľkonásobny slovenský premiér opakovane vyhlásil, že dokument bude úplne zodpovedať analógickej právej norme Spojených štátov amerických.

Tak uvedme len niekoľko faktov. Zákon Ruskej federácie o kontrole činnosti fyzických a právnických osôb pôsobiacich pod zahraničným vplyvom vstúpil do platnosti 1. 12. 2022, kým zákon USA o registrácii zahraničných agentov (Foreign Agents Registration Act – FARA) nadobudol účinnosť 6. 9. 1938.

FARA ukladá viaceré povinnosti osobám zastupujúcim zahraničné záujmy. Najmä vyžaduje, aby sa zahraniční agenti – definovaní ako jednotlivci alebo organizácie zapojené do domáceho lobovania či obhajoby zahraničných vlád, inštitúcií a subjektov – zaregistrovali na ministerstve spravodlivosti a zverejnili svoje vzťahy, aktivity a ich financovanie.

Zahraničný vplyv na americkú politiku bol od založenia USA opakovanej problémom. V roku 1796 pred svojím odchodom z prezidentského úradu George Washington varoval pred zahraničnými krajinami, ktoré sa snažia ovplyvniť americkú vládu a verejnosť prostredníctvom miestnych nástrojov a zložiek.

Opatrenia v rámci FARA vykonáva špeciálna jednotka sekcie kontrarozviedky v rámci divízie národnej bezpečnosti ministerstva spravodlivosti. Od roku 2016 sa počet registrácií zvýšil o 30 percent. K novembру 2022 jednotka FARA registrovala viac ako 500 aktivných zahraničných agentov.

To by mohlo byť pochopiteľné a zrozumiteľné aj na Slovensku inštitúciám, ktorých sa to týka. Paradoxne na našom území ide najmä o všeobecne známe organizácie, nadácie a združenia finančované súkromnými osobami i oficiálnymi štruktúrami USA.

18. 10. 2023

Prvý test koalície

PAVOL JANÍK

Odchádzajúca i vznikajúca vládna garnitura sa správajú, akoby nebolo po voľbách, ale pred nimi. Nová opozícia zvesela spochybňuje nominácie koaličných strán, čo znamená, že si je prívelmi istá svojimi pozíciami v Národnej rade SR, teda predpokladá, že ich politickí súperi automaticky musia byť slušní a korektní aj k svojim bezočivým rivalom. Možno ich však čoskoro prejde smiech, keď parlamentná väčšina jednoducho nezvolí držícku sokov do parlamentných funkcií. A napríklad namiesto Šimečku do kresla podpredsedu NR SR zasadne poslanec, ktorého prezidentka odmietla vymenovať za ministra životného prostredia.

Chybne kroky však nerobí len jedna strana politickej barikády. Predsedovia Hlasu – SD a SNS očividne a nesťastne súťažia s predsedom víťazného Smeru – SD, keď sa začali ponáhľať, kto skôr zverejni svojich nominantov do vlády. Fico im názorne ukázal, že zdržanlivosť a trpezlivosť je najmä v personálnych otázkach oveľa vhodnejšia, hoci ani on nemá všetko vyhraté. Známy komentátor už neokrôchane upozornil, že Fico až vtedy, keď ho prezidentka vymenuje za premiéra, jej môže predložiť oficiálne personalné návrhy.

Teda paláč a jemu blízke kruhy ešte stále dôfudujú, že pokračujúcimi fahmi sa im poradí zvrátiť výsledok volieb a nechať bez akéhokoľvek ohrievania ďalej pôsobiť takzvanú úradnícku vládu. Nie som si celkom istý, či si šéfovia koaličných strán uvedomujú pretrvávajúce riziká a nástrahy zdatných zákliskových sil. Koalícia naozaj prechádza prvým testom a je otázne, či bude úspešná, alebo sa skončí skôr, ako sa začne.

Najmä Pellegrinimu by malo byť jasné, že ak skrachuje súčasná koalícia, tak mu už nik – ani Šimečka a spol. – nedajú takú veľkorysú ponuku, akú dostal od Fica.

20. 10. 2023

Predseda víťaznej strany v sobotních predčasných parlamentných volbách na Slovensku Robert Fico v nedeli řekl, že se bude ucházet o funkciu premiéra....

► Uděláme vše, aby Fico necestoval vládu, říká lídr Progresívного Slovenska